

УДК 378.1

УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІЙ ПЕДАГОГІВ-ДИЗАЙНЕРІВ

Студ. Н.Творун, гр.БПД-15

Науковий керівник доц. Л.П. Богославець

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Визначити основу комунікативної компетентності майбутнього педагога-дизайнера. Розглянути сучасні підходи до процесу підготовки компетентного педагога, проаналізувати умови формування комунікативної компетентності

Завдання: визначити дефініцію «комунікативна компетентність» проаналізувати літературу з даної проблеми; обґрунтувати умови формування комунікативної компетентності.

Об'єкт дослідження. Умови формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів-дизайнерів, який здійснюється під час освітнього процесу в технічному університеті.

Методи та засоби дослідження. Основою наукового пошуку є принцип об'єктивності. Поставлені завдання вирішувалися на основі універсальних принципів наукового пізнання. Пошук нових теоретичних моделей на основі вивчення і узагальнення передового досвіду вищої школи.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів.

- вперше розглянуто особливості підготовки компетентного педагога-дизайнера;
- удосконалено умови формування комунікативної компетентності майбутнього педагога-дизайнера;

Результати дослідження. Інноваційні процеси, які відбуваються у сфері вищої освіти, вимагають від майбутніх фахівців професійної компетентності, що включає рівень базової і спеціальної освіти, умінь акумулювати широкий життєвий і професійний досвід, прогнозування можливих наслідків власної діяльності. Професійна компетентність характеризується наявністю комплексу знань, умінь, навичок. Сьогодні професійна компетентність повинна також включати особистісні якості, що повною мірою забезпечують належний рівень спілкування у професійній сфері.

Таким чином, професійна компетентність повинна включати сукупність умінь і навичок, що забезпечують продуктивне функціонування процесу спілкування. У результаті такого підходу можна констатувати, що професійна компетентність виступає провідним чинником та стрижневим компонентом майбутньої професії, а комунікативна компетентність, у свою чергу, виступає необхідною умовою ефективної професійної діяльності. Компетентність виступає базовою характеристикою особистості та тісно пов'язана із критеріями ефективної та успішної дії в професійних чи життєвих ситуаціях. Ми переконані, що компетентність виступає у ролі позитивного результату освіти, що виражається в готовності суб'єкта ефективно організувати всі внутрішні та зовнішні ресурси для досягнення поставленого професійного завдання. Серед ключових компетентностей, якими в обов'язковому ступені має володіти фахівець з вищою освітою, особливе місце належить його комунікативній компетентності. Випускників вищих закладів освіти готують до свідомого конструювання за допомогою мовних засобів (вербальних і невербальних) своїх взаємовідносин із різними комунікативними партнерами, вчать ефективних прийомів спілкування задля ефективної координації спільної діяльності та побудови

взаєморозуміння. Як результат – майбутній спеціаліст має відповідні уміння у галузі професійного спілкування. Для полегшення процесу адаптації молодого фахівця у професійному колективі ознайомлюють його із нормами спілкування.

Питання розвитку комунікативної компетентності досліджувалося на теоретичному і методологічному рівнях у працях Дж. Р. Андерсена, Ф. С. Бацевича, Л. В. Барановської. Комунікативна компетентність - це компетентність у міжособистісному сприйнятті, міжособистісній комунікації, міжособистісній взаємодії. Розрізняють два головних компоненти комунікативної компетентності: знання мови і знання того, як досягнути мети комунікації. Виділяють такі умови комунікативної компетентності: *граматичні* (знання правил граматики, фонології, морфології, синтаксу); *прагматичні* (знання того, що сказати в певній ситуації і певним людям); *стратегічні* (знання, як сказати в різних ситуаціях і обставинах); *соціокультурні* (знання правил етикету, національного менталітету, загальнолюдських цінностей). Зазначимо, що комунікативна компетентність є динамічною особливістю мовленнєвої взаємодії двох чи більше осіб, які володіють певними знаннями з мови, якою вони спілкуються, охоплює письмове і усне мовлення та контекстуально обумовлена. Зокрема комунікативна компетентність майбутніх фахівців сфери технологій та дизайну залежить від властивих йому особистісних якостей, а також і від тих змін, що відбуваються у суспільстві у цілому та педагогіці зокрема. Ми переконані, що комунікативна компетентність є складним утворенням, що включає знання, уміння і навички та досвід міжособистісного спілкування. Професійна комунікативна компетентність формується на базі загальної комунікативної компетентності в умовах конкретної професійної діяльності. Професійну комунікативну компетентність можна визначити як сукупність усіх необхідних комунікативних умінь, які необхідні фахівцям даної професії для ефективної діяльності.

Зазначимо, що вагомим позитивним ефектом у галузі підвищення комунікативної компетентності є вивчення ділової української мови. Викладання цієї дисципліни має свою специфіку у вищих технічних освітніх закладах, зокрема для педагогів-дизайнерів.

Висновки. У процесі дослідження розкрито умови формування комунікативної компетентності майбутнього педагога-дизайнера. Педагог-дизайнер повинен постійно розвивати та удосконалювати свої професійні навички та знання. Таким чином, оптимальність процесу професійного становлення майбутніх фахівців професійної освіти в сфері технологій та дизайну значною мірою забезпечується за рахунок підвищення комунікативної компетентності.

Ключові слова: *комунікативна компетентність, умови формування, майбутні педагоги-дизайнери.*

ЛІТЕРАТУРА

1. <http://www.eidos.ru/journal/2007/0930-10.htm>
2. Барановська, Л. В. Комунікативна компетентність викладача вузу / Творча особистість учителя : проблеми теорії і практики / Л. В. Барановська // Збірник наукових праць ; ред. кол. Гузій Н. В. та інші. – К. : НПУ, 1999. – С. 146–149.